

هدف کلی: تبیین معیارهای یک تمدن متعالی از نظر اسلام

هدف های آموزشی

آشنایی با رهنمودهای قرآن کریم و سیره معصومین درباره معیارهای تمدن متعالی
توانایی تبیین معیارهای تمدن متعالی براساس قرآن کریم و سیره معصومین

مجتبی محمودی

دبیر دین و زندگی شهرستان ایزه

سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰

به کانال ما در تلگرام بپیوندید

t.me/mahmoudi_izeh

پایه های استوار

درس دهم

از جمله برنامه های یک انسان مسلمان، مشارکت و تلاش او در ایجاد جامعه ای براساس معیارهای اسلامی است. از این رو، لازم است ابتدا معیارهای یک تمدن اسلامی را که قرآن کریم و پیشوایان دین به ما معرفی کرده اند، بشناسیم و برای تحقق هرچه بهتر آنها در جامعه، برنامه ریزی و تلاش کنیم.

اکنون، در این درس می خواهیم به این سؤال پاسخ دهیم که:
معیارهای تمدن اسلامی کدام اند و ما باید برای تحقق چه نوع جامعه ای تلاش کنیم؟

بیش از چهارده قرن از فروآمدن پیامبر مکرم اسلام ﷺ، در یک سپیدهدم تاریخ‌ساز، از فراز جبل‌النور، که غارحرا در آن قرار داشت، می‌گذرد. در آن روزها از اهالی مکه، کسی تصور نمی‌کرد که این انسانی که در حال پایین آمدن از کوه است، پایه‌گذار تمدنی در جهان شود که از سایر تمدن‌های عصر خود پیش بیفتد و آثار و برکات خود را به تمدن‌های بعد نیز برساند. در صبح یکی از همان روزهای آغازین بعثت، یحیی بن عفیف، از اهالی طائف، میهمان عباس - عموی پیامبر - بود. او می‌گوید:

«در گوشه‌ای از مسجدالحرام ایستاده بودم و کعبه را نظاره می‌کردم. ناگاه چهره‌ای شاداب را دیدم که به پهنه آسمان چشم دوخته است. اندکی بعد، سوی کعبه به حرکت درآمد و کنار آن ایستاد. پس از زمانی کوتاه، نوجوانی پیش آمد و در سمت راست او قرار گرفت. آنگاه بانویی از راه رسید و پشت سرشان ایستاد. دیدم که آن دو به پیروی از آن مرد، تعظیم کردند، برخاستند و به سجده افتادند. گفتم: ای عباس، این کاری است عجیب و شگفت.

پاسخ داد: آری، کاری است شگفت. و ادامه داد: آن مرد را می‌شناسی؟
جواب دادم: نه، نمی‌شناسم.

گفت: نامش محمد است، پسر عبدالله و برادرزاده من. سپس پرسید: می‌دانی آن نوجوانی که همراه اوست، کیست؟
گفتم: نه.

گفت: نامش علی است، پسر ابوطالب. آن زن را چطور؟ او را می‌شناسی؟
این بار نیز پاسخ منفی بود.

گفت: او خدیجه است، همسر برادرزاده‌ام.

برادرزاده‌ام می‌گوید: «پروردگار من - که پروردگار آسمان و زمین است - مرا فرمان داده چنین نماز بگزارم.» به خداوند سوگند که امروز از کران تا کران این سرزمین پهناور، هیچ کس را جز این سه تن نمی‌شناسم که بر این آیین باشد.»^۱

کمتر از نیم قرن، پس از آغاز دعوت، نام این پیام‌آور، سرزمین‌های اطراف مکه را در نوردید، قلب‌ها را تسخیر خود کرد و بر سر زبان‌های بخش عظیمی از مردم تمدن آن زمان، جاری گشت. و یک قرن بعد، این گرامی‌ترین نام، از فراز مناره‌های مساجد شهرهای بزرگ آسیا، آفریقا و اروپا به گوش مردم جهان می‌رسید و آنها را به هیجان می‌آورد. این چنین بود که پیامبر اکرم ﷺ تمدنی عظیم و باشکوه را رقم زد، یعنی تمدن اسلامی.^۲

۱- البدایه والنهایه، ابن کثیر، ج ۳، ص ۲۵.

۲- تمدن، عبارت است از زندگی جمعی و مدنی یک یا چند ملت برای رفع نیازهای مادی و معنوی. عظمت و بزرگی تمدن‌ها وابسته به همت، درایت و مجموعه توانمندی‌هایی است که آن جمع در اختیار دارد و به کار می‌گیرد. یکی از تمدن‌ها، تمدن اسلامی است که با ظهور دین اسلام آغاز شد و در قرون به اوج رسید و به دلایلی به تدریج ضعیف شد.

این تغییر بنیادین و گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام¹ (نیازمند تغییر در نگرش انسان ها و تحوّل بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود.)¹ رسول خدا ﷺ این رسالت بزرگ را از شهر مکه آغاز کرد و با کمک یاران خود در مدینه، پایه های تمدن اسلامی را بنا نهاد.

نکته

2- رسول اکرم از همان ابتدا مردم را به چه چیزی دعوت کرد و چه فرمود؟
3- رسول خدا در کنار دعوت به توحید، انسان ها را با چه چیزهایی آشنا کرد؟

۱- رسول اکرم ﷺ از همان ابتدای دعوت²، (مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد و فرمود: ای مردم بگویند «عبودی جز الله نیست، تا رستگار شوید.»)^۱
۲- رسول خدا در کنار دعوت به توحید،³ (فق نگاه انسان ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با بُعد دیگری از زندگی، یعنی زندگی در آخرت آشنا کرد.)³

تدبّر در قرآن (۱)

... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ^۲

۱- در این آیه به دو اصل اساسی اعتقادی که دو معیار تمدن اسلامی نیز به حساب می آیند، اشاره شده است. آن دو معیار کدام اند؟ **اصل توحید و اصل معاد**

۲- این دو معیار چگونه بر شکل گیری یک تمدن اثر می گذارد؟
در تمدن برآمده از توحید خدا ناظر بر اعمال ماست و جلب رضایت او غایت انسان، از این رو هر آنچه موجب غضب او شود در هر عرصه ای که باشد، اعم از اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... مودود است. در تمدن برآمده از توجه به جهان آخرت، لذتها به لذتهای مادی محدود نمی شود، بلکه انسان برای کسب لذتهای ماندگار اخروی نیز تلاش می کند.

۳- رسول خدا ﷺ به رسالت برانگیخته شده بود⁴ (تا جامعه ای بنا نهد که در آن، به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات

الهی استوار گردد.)⁴
4- رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا چگونه جامعه ای بنا نهد؟

تدبّر در قرآن (۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ...^۳
با توجه به آیه شریفه و عبارت های درس، معیار سوم تمدن اسلامی کدام است؟
معیار سوم همان اطاعت از خدا و رسول خدا و امام است

۱- مجمع البیان، طبرسی، ج ۱، ص ۸۵۲؛ مناقب آل ابی طالب، ابن شهر آشوب، ج ۱، ص ۵۶؛ سنن کبری، بیهقی، ج ۱، ص ۷۶.

۲- سوره بقره، آیه ۶۲.

۳- سوره نساء، آیه ۵۹.

این معیار، یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی است که در سال گذشته، توضیح داده شد. همچنین گزارشی از خلفای بنی امیه و بنی عباس ارائه و مشخص شد که آنان از دایره ولایت الهی خارج شدند و آنان نه براساس دستورات الهی، بلکه براساس امیال خود حکومت می کردند.

۴- (یکی از مهم ترین اهداف پیامبر اکرم ﷺ برپایی جامعه ای عدالت محور بود به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد، نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. پیامبر از هر فرصتی برای رفع تبعیض های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات در جامعه، کمال استفاده را می نمود

و از هیچ تلاشی در این راه فروگذار نمی کرد.)¹ 2- قرآن کریم، اوصاف نمازگزاران را چگونه بیان می کند؟

قرآن کریم، در آنجا که اوصاف نمازگزاران را بیان می کند، یکی از ویژگی های آنها را این گونه ذکر می کند که² (ان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده اند)² و آنجا که می خواهد تکذیب کنندگان دین را معرفی کند، از کسانی یاد می کند که³ (تیمان را از خود می رانند و دیگران را به

اطعام مساکین تشویق نمی کنند.)³ 3- قرآن کریم تکذیب کنندگان دین را چگونه معرفی می کند؟

رفتار پیامبر اکرم ﷺ و بیانات قرآن کریم⁴ فضایی به وجود آورد که در آن، فاصله طبقاتی، فقر و بی توجهی به محرومان زشت شمرده می شد و مساوات و قسط، ارزشی والا تلقی می گردید.)⁴

4- رفتار پیامبر اکرم و بیانات قرآن کریم چگونه فضایی در جامعه به وجود آورد؟

تدبر در قرآن (۳)

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...^۳
با توجه به این آیه شریفه و عبارات قبل، معیار دیگری از معیارهای موردنظر پیامبر اسلام برای تشکیل تمدن اسلامی را ذکر کنید. اصل عدالت

۵- (یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم ﷺ، ارتقای جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها و مانع اصلی فساد و تباهی بود. احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت. در آن عصر، زن همچون کالا در نظر گرفته می شد و در بسیاری از اقوام و قبایل از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. تولد دختر در خانواده سرافکنندگی

۱- سورة معارج، آیات ۲۴ و ۲۵.

۲- سورة ماعون، آیات ۱ تا ۳

۳- سورة حدید، آیه ۲۵.

5- یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم، ارتقای جایگاه خانواده بود، ان را توضیح دهید؟

2- اینکه خداوند بین زن و مرد جاذبه و کشش قرار داده، یکی از آیات الهی است. اگر این گونه نبود خانواده ای تشکیل نمی شد و نسل آدمی از بین می رفت. از تعبیر «من انفسکم» این پیام برداشت می شود که زنان نیز از جنس مردانند و این نفی کننده نگاه برخی مکاتب به زنان و پست دانستن خلقت آنان است. از عبارت «لتسکنوا» این نکته برداشت می شود که هدف از ازدواج رسیدن به آرامش است پس دختر و پسر باید معیار اصلی خود را انتخاب فردی قرار دهند که با وی به آرامش برسند

آن خانواده را به دنبال داشت.^۱ در چنین شرایطی که زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، رسول خدا ﷺ با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.^۵

نکته

آن حضرت به یاران خود می فرمود: **هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را شاد کند، مگر آنکه خداوند، روز قیامت او را شاد خواهد کرد!**^۱ - 1 پیامبر اکرم (ص) درباره فرزند دختر چه فرموده اند؟

وقتی به ایشان می گفتند کسی دختردار شده است، می فرمود:^۱ (دختران چه فرزندان خوبی هستند، سرشار از لطف، آماده کمک به پدر و مادر، انس گیرنده، باعث برکت و رزقین و هنرمند و ظریف کار).^۲

2 (با گرویدن مردم به اسلام، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد.^۴ حضور زن در جامعه با عفاف و پاک دامنی توأم شد، رابطه زناشویی در چارچوب خانواده و به شکل ازدواج قرار گرفت و استفاده انزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت گردد و محیط جامعه از فساد و بی بند و باری محفوظ بماند و حریم عفاف و عزت زن حفظ شود).^۲

2- با گرویدن مردم به اسلام، چه نتایجی برای زنان حاصل شد؟

تدبیر در قرآن (۴)

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً، إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۱- با تفکر در این آیه معیار دیگر تمدن اسلامی را ذکر کنید. **اصل توجه به خانواده**

۲- این آیه در بردارنده چه نشانه ها و پیام هایی برای اهل اندیشه است؟ **پاسخ بالای صفحه**

3- قبل از رسول خدا (ص) پادشاهان، رؤسای قبایل، اشراف و بزرگان، معمولاً روابط خود با دیگران چگونه تنظیم می کردند؟

۶- از اقدامات مهم رسول خدا ﷺ ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت ها گردید. تا پیش از آن، پادشاهان، رؤسای قبایل، اشراف و بزرگان، (معمولاً روابط خود با دیگران را بیشتر براساس منافع مادی، زیر سلطه درآوردن قبایل و سرزمین های یکدیگر تنظیم می کردند و مردم را به سوی این اهداف سوق می دادند).^۳

4- طبق سخن رسول خدا دو جبهه های که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، کدام اند؟ جبهه حق و جبهه باطل

رسول خدا ﷺ این صفت بندی ها و جبهه گیری ها را مردود اعلام کرد و اموخت که دو جبهه ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است.^۵ (جبهه حق، جبهه یکنایه یکنایه یکنایه)

نکته

عدالت خواهان و صالحان است. جبهه باطل، جبهه مشرکان، کافران، ستمگران و مفسدان است).^۵ مسلمانان باید میان خود پیوند برادری برقرار کنند و با ظالمان و مفسدان مبارزه نمایند.

۱- سورة نحل، آیه ۵۹: أَلَيْسَ كَرِهُنَّ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ.

۲- ما مِنْ رَجُلٍ يَدْخُلُ فَرْجَةً عَلَى امْرَأَةٍ يَنْتَهِي وَبَيْنَهُمَا حُرْمَةٌ إِلَّا فَرَحَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ. کافی، ج ۶، ص ۶.

۳- يَعْمُ الْوَلَدُ الْبَنَاتِ مُطْطَفَاتٍ مُجَهَّزَاتٍ مَوْنِسَاتٍ مُبَارَكَاتٍ مُقْلِبَاتٍ. کافی، ج ۶، ص ۵.

۴- اشاره به آیه ۳۲ سورة نساء.

۵- سورة روم، آیه ۲۱.

5- اهل جبهه حق و جبهه باطل، چه کسانی هستند؟

2- زیرا یک مسلمان هم باید در این دنیا سعادتمندانه زندگی کند و هم در آخرت. در واقع رسیدن به زندگی زیبای آخرت، از بستر همین دنیا می‌گذرد و کسانی که در این دنیا، حیات طیبه و زندگی سعادتمندانه را تجربه می‌کنند، در آخرت نیز به زندگی مطلوب می‌رسند

تدبیر در قرآن (۵)

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ^۲

معیار حق خواهی و باطل ستیزی

۱- با توجه به این آیه شریفه و عبارات فوق‌الذکر، یکی از معیارهای تمدن اسلامی را ذکر کنید.

۲- نمونه‌هایی از مهربانی‌ای که بایستی بین پیروان پیامبر باشد و نیز نمونه‌هایی از سخت‌گیری

بر کافران را ذکر کنید. پاسخ بر عهده دانش آموز عزیز است

۳- اگر به این آیه در جوامع اسلامی عمل شود، چه آثاری به دنبال خواهد داشت؟

اتحاد و یکدلی مسلمانان و رفع مشکلات مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جوامع اسلامی

۷- رسول خدا ﷺ، تلاش کرد جامعه‌ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی

به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند. یعنی افرادی تربیت شوند

که هم از زیبایی‌های جهان آفرینش و نعمت‌های خداوند بهره‌مند صحیح را می‌برند و هم با بندگی و راز و نیاز با

خداوند متعال و پایبندی به اخلاق، خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده می‌سازند.^۱

1- رسول خدا (ص)، تلاش کرد چگونه جامعه‌ای بنا نهد؟

تدبیر در قرآن (۶)

و مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً^۳ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً^۴ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ...

اعتدال در زندگی یا بهره‌مندی از نعمات دنیوی در عین توجه به آخرت
۱- با توجه به این آیه شریفه و عبارات قبل، معیار دیگری از تمدن اسلامی را ذکر کنید.

۲- بگوئید که چرا قرآن هم به دنیای مردم توجه دارد و هم به آخرت آنان؟ پاسخ بالای صفحه

2- چند مورد از آداب و رسوم مردم جامعه رسول خدا (ص) را بیان کنید؟ 2 مورد کافی است

۸- رسول خدا ﷺ دعوت خود را در جامعه‌ای آغاز کرد که نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و

تفکر و دانایی در آن یافت می‌شد. زندگیشان سرشار از خرافات و جهل بود. شعر می‌سرودند، اما

برای شراب، شکار، غارت، عشق حیوانی و بت. برای آمدن باران آتش می‌افروختند. شتر سالم را

با آهن حرارت دیده داغ می‌زدند تا شتر دیگری که مریض است بهبود یابد. گفته‌اند در میان این مردم

فقط هفده نفر بودند که خواندن و نوشتن می‌دانستند.^۲ پیامبر اکرم ﷺ آمد تا این آداب جاهلی را نابود

کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد. اولین آیاتی که بر رسول خدا ﷺ نازل

نکته

۱- منظور از این همراهی، همراهی در اندیشه و عمل است، یعنی کسانی که آن حضرت را به عنوان رسول خدا پذیرفته‌اند و پیرو ایشان هستند.

۲- سورة فتح، آیه ۲۹.

۳- حسنه مفهوم گسترده وسیعی دارد که هر خیر و خوبی را شامل می‌شود و تمام مواهب مادی و معنوی را شامل می‌شود.

۴- سورة بقره، آیه ۲۰۱.

- 1- اولین آیاتی که بر رسول خدا (ص) نازل، درباره چه بود؟ **دباره دانش و آموختن بود**
- 2- کدام عوامل موجب شدند سد جاهلیت و خرافه گرایی مردم زمان رسول خدا (ص) شکسته شوند؟

شد و آغازگر رسالت وی بود، درباره دانش و آموختن بود.^۱

نکته دعوت به تفکر، تعقل، تدبیر و خردورزی در جای جای این کتاب آسمانی مشاهده می شود (نزول^۲ تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق های دائمی رسول خدا ﷺ به علم آموزی از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.)^۲ رسول خدا ﷺ نه تنها همه را دعوت به علم آموزی کرد، بلکه فرمود: «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است».^۳

نکته

تدبیر در قرآن (۷)

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ^۳

با توجه به این آیه شریفه و عبارات قبل، معیار دیگری از تمدن موردنظر پیامبر اسلام را ذکر کنید:
یکی از معیارهای تمدن متعالی اسلام، عقل گرایی است

تکمیل

اکنون که معیارها را استخراج کرده اید، به ترتیب اولویتی که خودتان تشخیص می دهید، آنها را از شماره یک تا هشت رتبه بندی کنید.
پاسخ بر عهده دانش آموز عزیز است

دانش تکمیلی

اگر اسلام می تواند به وجود آورنده یک تمدن باشد، چرا عموم کشورهای اسلامی از تمدنی ضعیف برخوردارند؟
پاسخ به این سؤال را در وبگاه گروه قرآن و معارف اسلامی به نشانی <http://quran-dept.talif.sch.ir> در بخش «دانش تکمیلی» ملاحظه کنید.

۱- سورة علق، آیات ۱ تا ۵.

۲- بحار الأنوار، مجلسی، ج ۱، ص ۱۷۷.

۳- سورة زمر، آیه ۹.

انواع سوالات درس دهم دین و زندگی دوازدهم انسانی

پایه های استوار

تعیین کنید کدام یک از عبارات زیر صحیح و کدام یک غلط است؟

- 1- رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به معاد دعوت کرد **غلط**
- 2- یکی از مهمترین اهداف پیامبر (ص) برپایی جامعه ای عدالت محور بود **صحیح**
- 3- احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی برنامه پیامبر (ص) نبود **غلط**
- 4- باگرویدن مردم به اسلام ، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی بدست آورد **صحیح**
- 5- در زمان جاهلیت تولد دختر در خانواده سرافکندگی آن خانواده را به دنبال نداشت **غلط**
- 6- دوجبهه ای که واقعا درمقابل یکدیگر قرار دارند جبهه حق و جبهه باطل است **صحیح**
- 7- رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه هایی بسیاری از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می شد **غلط**

جاهای خالی را با استفاده از کلمات مناسب کامل کنید

- 1- رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به دعوت کرد . **یکتاپرستی**
- 2- باگرویدن مردم به اسلام حضور زنان در جامعه با و توأم شد. **عفاف - پاکدامنی**
- 3- جبهه حق ، جبهه یکتاپرستان و است. **عدالت خواهان و صالحان**
- 4- رسول خدا(ص) دعوت خود را در جامعه ای آغاز کرد که نشانه هایی بسیار اندک از و در آن یافت می شد. **تعقل - تفکر و دانایی**
- 5- باگرویدن مردم به اسلام استفاده ایزاری از زن لغو شد تا خانواده کانون رشد دوستی و مودت گردد. **فضایل اخلاقی**
- 6- جبهه باطل ، جبهه مشرکان ، کافران و است. **ستمگران - مفسدان**
- 7- رسول خدا(ص) برانگیخته شده بود که نظام اجتماعی برپایه و الهی استوار گردد **قوانین - دستورات**

مجتبی محمودی، دبیر دین و زندگی شهرستان ایزه

t.me/mahmoudi_izeh :لینک کانال تلگرام